

Reisverslag van de reis van Stichting IFUNI van 25-1 tot 11-2 2013 door Rwanda.

“Araza, biraza” “Hij/ het komt wel” We zullen zien!

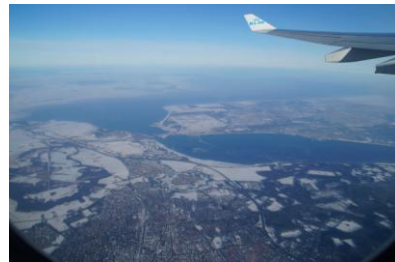
Ifuni-reis-groep janfeb2013: vrnl Machteld, Fieke, Petra, Marleen, Nelleke, Jan

Baobab

Baobab

Vertrek uit winters Nederland

aankomst

Baobab

Ontbijt

Vooraf: Na de reis van november 2012 door Jan en Nelleke waarin vooral projectbezoek centraal stond, is besloten opnieuw al begin 2013 naar Rwanda te gaan met een kleine groep.

4 mensen hadden zich opgegeven.

Gakindi Edgar heeft een busje 4 WD waarin we allemaal zouden kunnen. Nelleke ging ook mee als betalende deelnemer. Jan was reisleader.

Op 16 december was er een 1^e ontmoeting en gelukkig was er een klik tussen alle deelnemers.

Allen waren vrouw en single, de jongste 58 jaar, 2 van de 4 deelnemers hadden Afrika ervaring. Fieke ging voor de 2^e keer mee. 3 van de 4 waren actief kerkelijk betrokken.

Dit alles zou een andere interactie geven dan op de 1^e reis.

We reisden per KLM via Düsseldorf en Amsterdam naar Kigali. Dat was € 450,- goedkoper per ticket.

Pascal Bataringaya

Vrijdagavond 25 jan.

Vliegreis. Welkom door Epa, Violette en Edgar, Umuganda, wandeling, Gisozi, Pascal,

Hotel Baobab was in Kigali opnieuw onze basis. Ieder voelde zich er al snel thuis tussen de prachtige bloemen op de mooie barza. Vanwege de Umuganda op de 4^e zaterdag van de maand (verplicht werk voor de gemeenschap) verviel het ochtendprogramma (Museum Kandt en geld wisselen) en wandelden we een rondje rond het hotel. Ook dat was goed om te acclimatiseren. 's Middags gingen we naar Gisozi, het grote Memorial van de genocide van 1994. Erg indrukwekkend en stof tot gesprek. 's Avonds dineerde Pascal Bataringaye (vice-president van de EPR) met ons. Hij vertelde over de functie van de kerk in Rwanda.

Gisozi Memorial Centre

Zondagmiddag 27 jan.

Reis naar Gicumbi, dansgroep + tamboers, Rugezi wetlands, markt, Hannah Ministry

In Byumba (nu Gicumbi) werden we ontvangen door Blandine. Zij had gezorgd voor een traditionele harpspeler die bezong hoe fijn het was dat we als vrienden gekomen waren, er waren tambours en een dansgroep. Ze daagden ons uit tot mee trommelen en dansen.

Harpspeler John

Dansgroep

Tambourineuses et - ...neur

Blandine in de keuken

Rugezi Wetlands Birds

Rugezi

Pelicaan

Verder bezochten we daar *maandagmorgen* de Rugezi wetlands, een hoogtepunt voor bird watching. Lokale mensen pagaaiden ons stil door dit schitterende moerasgebied.

Voor UBWUZU (P 5.1) hadden we 2 koffers met spullen bij ons, vooral handdoeken, lampen en fleecedekens. Dit om wat meer sfeer in de slaapkamers en het restaurant te creëren.

Ook lieten we geld achter voor een muurschildering over de Rugezi - wetlands en om de naam UBWUZU op de pui van het hotel te schilderen. Blandine en medewerkers waren daar erg blij mee.

Cyohoha Theefabriek

bezoekersgroep

Vulkanen vanuit Remera gezien

P. Zdzizlaw bij slakkenhuisje

Dinsdagochtend 29 jan.

Theefabriek, dienst in kapel, wandelen in de heuvels, picnic bij lac Ruhondo

Na een bezoek aan de theefabriek van Cyohoha kwamen we in Remera- Ruhondo aan. Als altijd was daar de ontvangst en omgeving geweldig. We konden er wandelen, zien hoe er aan de restauratie van het slakkenhuis gewerkt werd (P 4.1), en de stilte op ons in laten werken. De vulkanen lieten zich er bij aankomst in volle glorie zien aan de horizon.

Picnic bij Lac Ruhondo

Petra en Noella met dragers

Silverback

Marleen met mitella

Donderdagmiddag 31jan.

Markt in Ruhengeri, Asoferwa, wandeling, gorilla's, ziekenhuis

Na een tussenstop in Ruhengeri (nu Musanze) logeerden we voor het gorillabezoek van Petra in Kinigi bij Asoferwa, een Guesthouse van weduwen na de genocide. Noëlla, "onze" psychologie-studente (P 7.1) voegde zich daar bij ons om Petra te vergezellen. (*vrijdag 1 febr*) We konden hen 's morgens om 7 uur lopend wegbrengen. We werden ontvangen met zang, dans en koffie en vervolgens wuifden wij ze daarna uit want het was nog wel een stukje rijden voor alle 7 groepen. Nelleke en

Edgar vergezelden Marleen, die op haar pols gevallen was, naar het ziekenhuis van Ruhengeri voor een Rö- foto. Machteld, Fieke en Jan maakten een wandeling in de streek.

De gorillagangers hadden de tocht van hun leven. Prachtige beelden, gelopen in zwaar terrein. In Asoferwa werden vele verhalen uitgewisseld met anderen die ook voor de gorilla's kwamen.

Poppenatelier

Paradis Malahide

Baadsters in Lac Kivu

Dansend in de kerk

Zaterdagmorgen 2 febr. Lunch bij poppenatelier, kerkdienst, wandeling naar de warme bronnen, kleuterschool. Annemiek Van Ruhengeri naar Gisenyi. Jan kon heel wat over zijn belevenissen op die weg vertellen. De lunch gebruikten we bij de vrouwen van het poppenatelier. Noëlla vertelde hen over de gorilla's en het was bijzonder te zien hoe alle vrouwen genoten van haar verhaal. Daarna naar ons hotel, Paradis Malahide aan het KIVU-meer. Een gouden greep, vooral omdat we 's maandags 2 zieken hadden en het niet erg was daar een nachtje extra te blijven: te luieren, lezen en zwemmen in het meer.

Fashaho Ildefonse was dat weekend onze chauffeur.

Annemiek Richters zou zich dit weekend bij ons aansluiten. Zij vertelde over de sociotherapie.

(zo 3 febr) De kerkdienst in Gisenyi was die zondag een hele belevenis. Wat een beweging van dans en koortjes, wat een hartelijkheid. De preek door Candide, lid van het poppenatelier, tevens kerkenraadslid, ging over het gezinsleven. Weliswaar lang maar dat hoort bij een orale cultuur.

Bij de warme bronnen

diner in Thai Jazz

kleuterschool

speelgoed

(ma 4 febr) Jan en Nelleke hebben maandagmorgen uitgebreid met de regiopresident P. Joseph gesproken over de kleuterschool (P 1.4) en ook het klasje van toen 7 kleuters dat net die week begonnen was, bezocht. Verder werden de 3 collies met lesmateriaal (o.a van OBS de Weert) en speelgoed voor de kleuterschool uitgepakt. Ze keken hun ogen uit. Het was duidelijk dat de kleuterjuf nog nauwelijks ervaring had. Estheri Kakuze, onze voormalige hulp en vroeger ook kleuterjuf, zal met raad en daad helpen. Ook zal er een project komen om armlastige ouders te helpen bij kleine inkomensverwervende projecten zodat ze schoolgeld kunnen betalen.

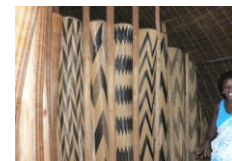
busje

Edgar en Nelleke kopen in

Replica koningshut

interieur

Dinsdagochtend 5 febr.

Le Paradis Malahide, vissers, markt Gisenyi, reisdag naar Butare (Huye), IBIS

De volgende dag was ieder redelijk opgeknapt en gingen Fieke en Machteld eerst nog even mee naar Gisenyi. Men was er al druk bezig om het poppenatelier op te knappen (P 1.1). Die dag was er geen foto meer te maken. Alle artikelen waren afgedekt. Ook nog even op de markt wat rondgekeken met Adeline.

Om half 12 vertrokken we met een toch nog wat gammele Petra naar Nyanza. Het wegdek was goed maar de weg was lang en bochtig. Bij Nyanza waren we te moe en stelden het museumbezoek maar tot de volgende dag uit. We aten en sliepen heerlijk in hotel IBIS in Butare.

Musée Nationale Butare

koninklijke kudde

Musée Arts Modernes Rwanda

handnijverheid

Woensdag 6 febr.

Museumdag met picnic, koningshut, museum voor moderne kunst.

We bezochten het grote Nationale Museum en de verschillende ateliertjes: door de uitleg van de gids was het zeer de moeite waard. Daarna naar Nyanza. Ook daar genoten we van onze gids bij de koningshut en het eerste paleis. In het tweede nooit bewoonde paleis, nu museum voor moderne Rwandese kunsten, troffen we een Nederlandse kunsthistorica, die daar ondersteunde. Daarna terug naar Baobab, Kigali. Dat voelde als thuiskomen.

Donderdag 7 febr.

Rustdag, de laatste souvenirs, Bourbon, Nakumat en eten bij Epa en Violette.

Omdat twee bladveren van de bus kapot waren gegaan gingen we per publiek vervoer naar het centrum. Op zich al een belevenis. Bij Caritas kochten we artisanat in. We verwonderden ons bij Nakumat over wat er allemaal al te koop is in Kigali. Via boekhandel Ikireze reden we naar Ndera waar we het vervangen verenpakket konden uittesten en Epa, Violette en Tabitha ons hartelijk welkom heetten. Daar vertelden we o.a. wat ieder van ons in het museum was opgevallen. Een hele leuke avond.

Epa en Violette

feestelijk maal

fotosafari

buffels

Vrijdag 8 februari

Akagera-park, Akagera lodge

5.30 uur was het even vroeg koffie drinken, ontbijt in de bus. Alleen een klein tasje mee. Op weg naar het wild. We gingen via het noorden naar het zuiden en zagen giraffes, buffels, reebucks, topi's antilopen, apen, nijlpaarden en zelfs olifanten. Verder natuurlijk vele vogels. Ook overleefden we onder veel gelach een steekvliegenplaag. Daar zullen we ons de volgende keer tegen wapenen. Rond 16.30 uur lagen we in het zwembad bij Akagera lodge. Heerlijk! (za 9 febr) De volgende dag om 6.30 uur nog naar lac Ihema en een moderne "camping" (\$ 300 dollar p.n. luxe op z'n Zuid Afrikaans) bezocht. Het o gira ntbijt in de Akagera lodge was heerlijk. Daarna via Rwamagana naar Kigali.

giraffe

daksafari

Impala

Hotel Akagera

Zondag 10 februari

Kerkdienst in Kiyovu, hotel Mille Collines, chez Lando, de lucht in

Onze laatste dag. De eigenaar van Baobab vertelde bij het ontbijt wat over de ontwikkeling van zijn hotel in de loop der jaren. Daarna naar de kerk en koffie met taart in Hotel des Mille Collines. Koffers pakken, nog wat slapen, een heerlijke champignonsoep en naar Chez Lando. Om 6.30 uur gingen we de douane door richting Amsterdam. Fieke stapte daar uit (kosten €150, bagage nabezorgd volgende dag). In de comfort seats op Schiphol even doezelen en toen door naar Düsseldorf. Daar wachtte Eddy van taxi Ter Doest ons op. Prettig geregeld.

zonnebad

Edgar's gezinsfoto's

laatste glas

zonsondergang

Tot slot: In het programma was duidelijk meer rust ingebouwd. Er werd meer gewandeld, vaker een markt bezocht. We waren 6 dagen in het Noorden (Byumba, Remera-Ruhondo en Kinigi) waar we de vulkanen steeds zagen liggen en het minder warm was dan in Kigali. Vervolgens naar Gisenyi, Butare en Akagera-park. Daar waren de temperaturen prettig zomers.

Het is een heerlijke ontspannen all inclusive reis geweest (incl. visa en taxi van/naar Haaksbergen). Ondanks het feit dat we soms voor ieder een kamer nodig hadden, duidelijk duurder logeerden en de prijzen voor consumpties fors gestegen waren, was er een batig saldo van € 323,95, dat naar Stichting IFUNI gaat.

Verder schonken we 200.000 Fr. Rw voor een muurschildering over de Rugezi Wetlands aan UBWUZU.

Voor stichting IFUNI was er het voordeel van het transport van 6 collies, ook nog 1 voor de jeugd van Kigarama (P 2.4) met voetbalkleding van “Sport2all” uit Haaksbergen.

Projectbezoek was er: aan UBWUZU, Remera- Ruhondo, het poppenatelier en de kleuterschool. De sfeer in de groep en samenwerking met Edgar Gakindi (coördinator in Rwanda) was fantastisch.

Haaksbergen, 1 maart 2013

Jan en Nelleke van Schaardenburgh